

Het vaccineren van bewoners is begonnen

18 januari was het dan zover: de eerste bewoners van verpleeghuizen hebben het vaccin tegen het coronavirus gekregen. Het is een behoorlijk operatie om alle ouderen te vaccineren. Een goede voorbereiding is dus essentieel. Eén van de zorgorganisaties waar gestart is met het vaccineren is zorgdienstverlener Opella, met zes verpleeghuizen. Demissionair minister van VWS Hugo de Jonge was daarbij aanwezig: ‘We starten hier met het afsluiten van tien maanden crisisstand in de verpleeghuizen en willen tempo maken in het vaccineren van kwetsbare mensen.’

Communicatieadviseur Jolanda van den Hoek en kwaliteit- en innovatie-adviseur Nellie Pels van Opella vertellen hoe zij het vaccineren hebben voorbereid om alles zo soepel mogelijk te laten verlopen.

‘Blij dat ik gevaccineerd kan worden’

De eerste bewoner die de vaccinatie kreeg, was de 101-jarige Tini. Ze testte vorig jaar twee keer negatief op corona, nadat medebewoners wel positief testten. In de vorige eeuw maakte deze krasse dame ook de uitbraak van de Spaanse griep mee, waardoor haar moeder ziek werd. ‘Ik ben blij dat ik gevaccineerd kan worden. Ik wil dit jaar graag 102 worden en mijn kinderen en kleinkinderen weer knuffelen.’ Verpleegkundige Ina van Machtella zette de vaccinatie bij Tini.

Start tijdig met de communicatie

Toen bekend werd dat de vaccins naar Nederland zouden komen in januari, zijn ze bij Opella direct gestart met het informeren van de bewoners en de wettelijk vertegenwoordigers. Ook de eerste contactpersonen zijn ingelicht. Jolanda: 'We hebben gecommuniceerd dat we nog niet precies wisten wanneer we konden starten met vaccineren, maar dat áls we eenmaal groen licht zouden krijgen, het wel eens heel snel kon gaan. We hebben alles goed voorbereid zodat zodra wij wisten met welk vaccin we te maken zouden krijgen, we alle betrokken konden voorzien van informatie en betrouwbare bronnen waar zij terecht zouden kunnen, mochten er vragen zijn over het vaccin. En daarbij gevraagd of zij, de bewoners (of hun wettelijk vertegenwoordigers), alvast wilden nadenken of zij zich of hun naasten wel of niet wilden laten vaccineren.'

Grote vaccinatiebereidheid

Bij Opella is de ervaring, na een week van inventariseren, dat de vaccinatiebereidheid groot is. 'Gelukkig reageerden vrijwel alle betrokkenen direct op de vraag of er wel of niet gevaccineerd mag worden. We hebben nauwelijks achter de antwoorden hoeven aangaan. En het aantal mensen dat het vaccin niet neemt, is minimaal', vertelt Jolanda.

Wat heeft iemand nodig om de keuze te kunnen maken?

Het is een vrije keuze of iemand het vaccin wel of niet neemt. Opella heeft er wel voor gezorgd dat als er vragen zijn vanuit de bewoners, dat medewerkers met hen kunnen meedenken. 'We hebben een intern een back-up waar zorgmedewerkers terecht kunnen om de vragen van bewoners en hun naasten goed te kunnen beantwoorden. Als iemand twijfelt, willen we ervoor zorgen dat we iemand kunnen helpen met wat hij of zij nodig heeft om zelf een goede keuze te maken', vertelt Nellie.

Specialist ouderengeneeskunde

De specialisten ouderengeneeskunde van Opella zijn ook vanaf het begin betrokken bij de medische kant en eventuele contra-indicaties voor vaccinatie. 'De specialist ouderengeneeskunde moet per bewoner kijken of hij of zij het vaccin aankan. Bij bijvoorbeeld een allergie of antistolling is extra voorzichtigheid geboden. Zij zijn uiteindelijk eindverantwoordelijk, dus het is essentieel dat zij alle informatie hebben', vertelt Nellie.

De praktijk

En dan kan het echte vaccineren beginnen. In de eerste shift vaccineert Opella 125 bewoners. Nellie: 'Als de vaccins eenmaal geleverd zijn, zijn ze vier dagen houdbaar in de medische koelkast, dus je hebt echt wel wat speling. Uiteraard hebben wij de koelkasten wel even laten checken of deze nog goed werken.' Ze vervolgt: 'We hebben het apothekerspersoneel bereid gevonden om de vaccins voor ons voor te bereiden. Vervolgens

hebben wij een aantal verpleegkundigen met de e-learning van het RIVM voorbereid om te prikken. Wij gaan bij de bewoners langs om hen te vaccineren.'

Twee shifts

Opella heeft er bewust voor gekozen om de zes locatie op te splitsen in twee shifts. 'Zo blijft het allemaal te overzien én kun je leren van de eerste keer. Volgende week starten we op de drie andere locaties, dat zullen 160 vaccins zijn.'

En dan...

De veiligheidsmaatregelen in verband met het coronavirus blijven voorlopig van kracht. 'Er blijft altijd een aantal mensen die niet gevaccineerd wil of kan worden. Ook weten we niet welk personeelslid wel of niet gevaccineerd is én de vaccins werken voor 95%. Niet voor 100% dus. Dit betekent dat voorzorgsmaatregelen bij het leveren van de zorg voorlopig nog gehandhaafd blijft. We volgen hierin de richtlijnen van het RIVM', aldus Nellie.

Tips voor de start van het vaccineren

- Start tijdig met het inventariseren wie de beslissingsbevoegdheid heeft per bewoner. Is hij/zij dat zelf of de wettelijke vertegenwoordiger? Zo kun je sneller naar de juiste persoon communiceren. Informeer de eerste contactpersonen dat je aan de bewoner of wettelijk vertegenwoordiger toestemming hebt gevraagd voor vaccinatie. Betrek ook de cliëntenraad bij de communicatie met de bewoners.
- Zorg dat al het personeel toegang heeft tot uitgebreide en betrouwbare bronnen om vragen van bewoners en/of wettelijk vertegenwoordigers goed te kunnen beantwoorden en zorg voor een interne vraagbaak op wie medewerkers kunnen terugvallen bij lastige vragen.
- Inventariseer op tijd wie wel en niet gevaccineerd kan en wil worden.
- Vraag apothekers de vaccins voor je voor te bereiden.
- Check of de medische koelkasten goed genoeg werken.
- Maak gebruik van informatie die het RIVM deelt; feitelijk staat daar alles in.
- Gebruik de e-learning van het RIVM voor het personeel dat dat nodig heeft, zoals de verpleegkundigen.

Door: Nienke Oort

Meer weten

- Deze week start het vaccineren bij zes verpleeghuizen. [Lees meer over de vaccinatiestrategie](#)
 - Vilans stelt protocollen voor het toedienen van het BioNtech/Pfizer-vaccin en het Moderna-vaccin vrij beschikbaar.
 - [Download het protocol voor het BioNtech/Pfizer-vaccin](#)
 - [Download het protocol voor het Moderna-vaccin](#)
 - Bekijk de [CoronaWegwijzer](#) met alle informatie, tools, handreikingen en praktijkverhalen over corona in het verpleeghuis.
-

tags:

[Corona](#) (212), [Coronavaccinatie](#) (29), [Veiligheid](#) (120)

thema:

[Veilige zorg en ondersteuning](#) (227)